

STANDARD OCHRONY MAŁOLETNICH
PROCEDURA ZGŁASZANIA PODEJRZENIA ORAZ PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI
ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA DZIECKA

Opracował: Joanna Noga (Pielęgniarka Przełożona)	Data:	Obowiązuje od dnia: 01.09.2024
Zatwierdził: Ewa Eder (Dyrektor)	Data: Dyrektor Obwodu Lecznictwa Kolejowego s.p.z.o.o. Jek. med. Ewa Eder	Przełożona Pielęgniarek mgr Joanna Noga

OLK jako instytucja ochrony zdrowia odpowiadając na wymóg posiadania narzędzi w sytuacji krzywdzenia dziecka lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony personelu OLK lub członków rodziny opracowała STANDARD OCHRONY MAŁOLETNIICH wskazujący sposób postępowania w takich przypadkach.

Działając na podstawie art. 22b ustawy z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304) oraz art. 7 pkt. 6 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606) Dyrektor OLK Sp. z o.o. Bielsko-Biała z dniem 31.07.2024 r. wprowadza do stosowania „Standard Ochrony Małoletnich” (zwane dalej „Standardem”), których podstawowym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa małoletnim pacjentom, dbałość o ich dobro, uwzględnianie ich potrzeb i podejmowanie działań w ich jak najlepszym interesie.

OLK opracowała, przyjęła i wdrożyła do realizacji Standardy Ochrony Małoletnich, które określają:

- 1) Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu;
- 2) Zasady badania małoletniego;
- 3) Procedury i osoby odpowiedzialne za przyjęcie zgłoszenia, dokumentowanie i dalsze działania pomocowe;
- 4) Zasady podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego oraz przyjrnowanie zgłoszeń i informowanie odpowiednich instytucji;
- 5) Zasady aktualizacji i ewaluacji Standardów.

Ilekcrc w niniejszym dokumencie jest mowa o:

- krzywdzeniu małoletniego – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego (w tym czynu nieobyczajnego) na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu lub przez zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie;
- małoletnim – należy przez to rozumieć osobę, która nie ukończyła 18 roku życia;
- kierownictwie – należy przez to rozumieć Dyrektora podmiotu leczniczego OLK Sp. z o.o., jego zastępców, pełnomocników oraz wszelkie osoby mające uprawnienia decyzyjne w podmiocie leczniczym, niezależnie od nazwy ich funkcji;

**STANDARD OCHRONY MAŁOLETNIICH
PROCEDURA ZGŁASZANIA PODEJRZENIA ORAZ PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI
ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA DZIECKA**

- **personelu** – należy przez to rozumieć wszystkie osoby zatrudnione, współpracujące lub świadczące usługi w OLK Sp. z o.o., które biorą udział w udzielaniu świadczeń zdrowotnych małoletnim lub mogą mieć kontakt z małoletnim bądź uczestniczą w procedurze zatrudniania, niezależnie od wykonywanego zawodu i podstawy prawnej udzielania świadczeń zdrowotnych lub wykonywania obowiązków służbowych;
- **standardach** – należy przez to rozumieć niniejszy Standard Ochrony Małoletnich;
- **zatrudnieniu** – należy przez to rozumieć nawiązanie współpracy z jakąkolwiek osobą na podstawie umowy o pracę, powołania, mianowania lub umowy cywilnoprawnej (w tym kontraktowej).

Obowiązek przestrzegania standardów ma każdy członek personelu oraz kierownictwo podmiotu leczniczego.

Dla potrzeb przeciwdziałania krzywdzeniu małoletnich, personel i kierownictwo podejmuje działania określone standardami również w sytuacji zaobserwowania lub powzięcia informacji o krzywdzeniu małoletniego przez dorosłe osoby trzecie lub przez innych małoletnich.

Za wdrożenie, monitorowanie przestrzegania, ocenę realizacji standardów oraz inne zadania określone w standardach odpowiedzialny jest Dyrektor OLK Sp. z o.o.

Standard 1. OLK stosuje zasady bezpiecznej rekrutacji personelu i regularnie szkoli personel ze Standardów.

- 1) Przed zatrudnieniem jakiegokolwiek osoby, która będzie udzielać świadczeń zdrowotnych małoletnim lub będzie uczestniczyć w ich udzielaniu, należy uzyskać informację z Rejestru Sprawców Przepędzeń Na Tle Seksualnym dotyczącą tego, czy dana osoba figuruje w tym rejestrze.
- 2) Przed zatrudnieniem osoby, która będzie udzielać świadczeń zdrowotnych małoletnim lub będzie uczestniczyć w ich udzielaniu, należy zobowiązać ją do dostarczenia aktualnego zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu) i XXV (przestępstwa przeciwko wolności seksualnej) Kodeksu karnego, w art. 189a (handel ludźmi) i art. 207 (znęcanie się) Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
- 3) W przypadku zatrudnienia cudzoziemca, należy przeprowadzić jego weryfikację pod kątem figurowania w rejestrach karalności państwa pochodzenia lub państwa, w którym osoba ta ostatnio zamieszkiwała, w zakresie przestępstw wskazanych w standardzie 8 lub odpowiadających im czynów zabronionych, sankcjonowanym prawem danego państwa. Dyrektor podmiotu leczniczego uprawniony jest ponadto do zobowiązania cudzoziemca do złożenia odpowiedniego oświadczenia o niekaralności.
- 4) W OLK Bielsko-Biała zatrudnić można wyłącznie te osoby, które nie figurują w Rejestrze Sprawców Przepędzeń Na Tle Seksualnym i które dostarczyły aktualne zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego potwierdzające, że nie były skazane za przestępstwa, których mowa w pkt 8.
- 5) Każdy członek personelu ma obowiązek zapoznania się ze standardami. Potwierdzeniem zapoznania się ze standardami przez członka personelu jest złożenie przez niego oświadczenia, wzór którego stanowi załącznik nr 1 do standardów.
- 6) Dyrektor podmiotu leczniczego co najmniej raz do roku zleca:

**STANDARD OCHRONY MAŁOLETNICH
PROCEDURA ZGŁASZANIA PODEJRZENIA ORAZ PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI
ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA DZIECKA**

- dokonania przeglądu Rejestru Sprawców Przepędstw Na Tie Seksualnym, ustalając czy członek personelu, który udziela świadczeń zdrowotnych małoletnim lub uczestniczy w ich udzielaniu w podmiocie leczniczym, nie został wpisany do tego rejestru;
- odbiera oświadczenia od członka personelu, który udziela świadczeń zdrowotnych małoletnim lub uczestniczy w ich udzielaniu w podmiocie leczniczym, o tym, że nie został on wpisany do Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w standardzie 8 oraz że nie toczy się wobec niego postępowanie przygotowawcze lub sądowe dotyczące tych przestępstw.

Wzór oświadczenia stanowi załącznik nr 2 do standardów.

W przypadku powzięcia informacji o:

- wszczęciu lub prowadzeniu wobec członka personelu postępowania karnego o przestępstwa określone w pkt 8, kierownik podmiotu leczniczego niezwłocznie odsuwa takiego członka od wszelkich form kontaktu z małoletnimi;
- skazaniu członka personelu za przestępstwo lub przestępstwa określone w pkt 8, kierownik podmiotu leczniczego niezwłocznie podejmuje kroki w kierunku rozwiązania z nim umowy będącą podstawą zatrudnienia lub odwołuje go ze stanowiska

Standard 2. Badanie małoletniego

- 1) Na badanie małoletniego pacjenta należy uzyskać zgodę osoby uprawnionej według przepisów prawa polskiego, z zastrzeżeniem sytuacji nagłych.
- 2) Badanie małoletniego należy wykonać w obecności jego przedstawiciela ustawowego, opiekuna faktycznego, a gdy to nie jest możliwe, w obecności osoby z personelu.
- 3) Badanie małoletniego może łączyć się z koniecznością rozebrania pacjenta, oglądania go, dotykania lub penetracji jam ciała wyłącznie w sytuacjach mających uzasadnienie medyczne.
- 4) Podczas badania okolic intymnych lub badań połączonych z potrzebą penetracji jam ciała należy zachować szczególny takt i umiar, tłumacząc w miarę możliwości najpierw potrzebę wykonania takich badań i ich planowany przebieg zarówno małoletniemu pacjentowi, jak i obecnemu przy badaniu przedstawicielowi ustawowemu albo opiekunowi faktycznemu.
- 5) Podczas badania małoletniego pacjenta należy zapewnić mu intymność adekwatną do jego wieku, potrzeb i oczekiwań.
- 6) W miarę możliwości kadrowych, badania małoletniego pacjenta, które ingeruje w jego strefę intymną, dokonuje członek personelu tej samej płci.
- 7) Członkowie personelu zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich.

Standard 3. Katalog zachowań zabronionych

- 1) Zabrania się stosowania jakiegokolwiek formy lub postaci przemocy wobec małoletnich (zarówno przemocy fizycznej, jak i werbalnej), polegającej w szczególności na stosowaniu kontaktu fizycznego o charakterze agresywnym, krytyki lub obraźliwego bądź dyskryminującego zachowania.

STANDARD OCHRONY MAŁOLETNIICH
PROCEDURA ZGŁASZANIA PODEJRZENIA ORAZ PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI
ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA DZIECKA

- 2) Zabrania się dotykania małoletnich w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany lub który wykracza poza uzasadnioną potrzebę medyczną.
- 3) Zabrania się prezentowania małoletnim treści o charakterze erotycznym, pornograficznym bądź przemocowym.
- 4) Zabrania się wyśmiewania małoletnich, poniżania ich lub etykietowania.
- 5) Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawny bądź ukrywany, wiążąc się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy lub autorytetu.
- 6) Personel nie może kontaktować się bezpośrednio z małoletnim z pominięciem jego przedstawiciela ustawowego.
- 7) Personel nie może nawiązywać kontaktów z małoletnim w innej niż przewidziana udzielaniem świadczeń zdrowotnych formie, w szczególności poprzez zapraszanie albo przyjmowanie zaproszeń od małoletnich w mediach społecznościowych, komunikatorach lub za pośrednictwem innych prywatnych form kontaktu.

Standard 4. Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego oraz osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń i informowanie odpowiednich instytucji

1. W przypadku zaobserwowania lub powzięcia informacji o:
  - sytuacji przemocy bądź wykorzystania małoletniego – każdy członek personelu lub kierownictwa jest zobowiązany do natychmiastowej reakcji, zmierzającej do powstrzymania zachowań niedozwolonych i zapewnienia ochrony małoletniemu;
  - zachowań rodzących podejrzenie przemocy bądź wykorzystania małoletniego – każdy członek personelu lub kierownictwa jest zobowiązany do zgłoszenia ich kierownikowi podmiotu leczniczego;
  - naruszenia standardów – każdy członek personelu lub kierownictwa jest zobowiązany do niezwłocznego zgłoszenia podejrzenia naruszeń kierownikowi podmiotu leczniczego.
2. Dyrektor podmiotu leczniczego dąży do niezwłocznego wyjaśnienia sprawy zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez członka personelu, podejmując wszelkie niezbędne działania. Podejmowane działania kierownik podmiotu leczniczego dokumentuje.
3. W przypadku, gdy zgłoszono podejrzenie krzywdzenia małoletniego przez członka personelu, członek ten zostaje natychmiast odsunięty od wszelkich form kontaktu z małoletnimi do czasu wyjaśnienia sprawy.
4. W przypadku zaobserwowania, że przedstawiciel ustawowy małoletniego zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydojną wychowawczo, stosuje przemoc wobec małoletniego bądź godzi się na jej stosowanie lub w inny sposób krzywdzący małoletniego sobie nie radzi, należy podjąć działania adekwatne do sytuacji.
5. W sytuacji opisanej w standardzie 4 pkt 4, w przypadku:
  - ubóstwa – można porozmawiać z przedstawicielem ustawowym małoletniego i poinformować go o możliwościach wsparcia, w szczególności o ośrodkach pomocy społecznej;

**STANDARD OCHRONY MAŁOLETNIICH
PROCEDURA ZGŁASZANIA PODEJRZENIA ORAZ PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI
ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA DZIECKA**

- zaniedbania – można poinformować o możliwości wsparcia psychologicznego, w szczególności o telefonach zaufania, poradniach oraz specjalistach, którzy przyjmują na terenie danego powiatu;
  - przemocy – można wszcząć procedurę Niebieskiej Karty.
6. W przypadku, gdy z rozmowy z przedstawicielem ustawowym wynika, że nie jest on zainteresowany pomocą małoletniemu, ignoruje zdarzenie bądź stan psychofizyczny małoletniego lub w inny sposób nie wspiera małoletniego, który doświadczył krzywdzenia, Dyrektor podmiotu leczniczego sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego. Z wniosku sporządza się notatkę.
  7. W przypadku podejrzenia, że zdrowie lub życie małoletniego są zagrożone lub gdy istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa na małoletnim, kierownik podmiotu leczniczego sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury. Z zawiadomienia sporządza się notatkę.
  8. W miejscu udzielania świadczeń zdrowotnych w przestrzeni dostępnej dla pacjentów wywieszona jest informacja o ogólnopolskich telefonach pomocy dla osób pokrzywdzonych przestępstwami oraz przemocą w rodzinie:
    - ogólnopolski telefon dla osób pokrzywdzonych przestępstwem +48 222 309 900;
    - Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” 800 126 002;
    - Telefon Zaufania Dla Dzieci i Młodzieży 116 111.

Standard 5. Zasady aktualizacji Standardów oraz zakres kompetencji osób odpowiedzialnych za przygotowanie członków personelu do ich stosowania

1. Dyrektor OLK co najmniej raz na 2 lata monitoruje i w razie konieczności ewaluuje zapisy Standardów, konsultując się z personelem i specjalistami oraz je aktualizuje.
2. Dyrektor OLK może sprawdzać znajomość standardów wśród personelu oraz organizować szkolenia z zakresu standardów.

WYKAZ ZMIAN		
LP.	DATA ZMIANY	OPIS ZMIANY
1		Aktualizacja standardów
2		
3		